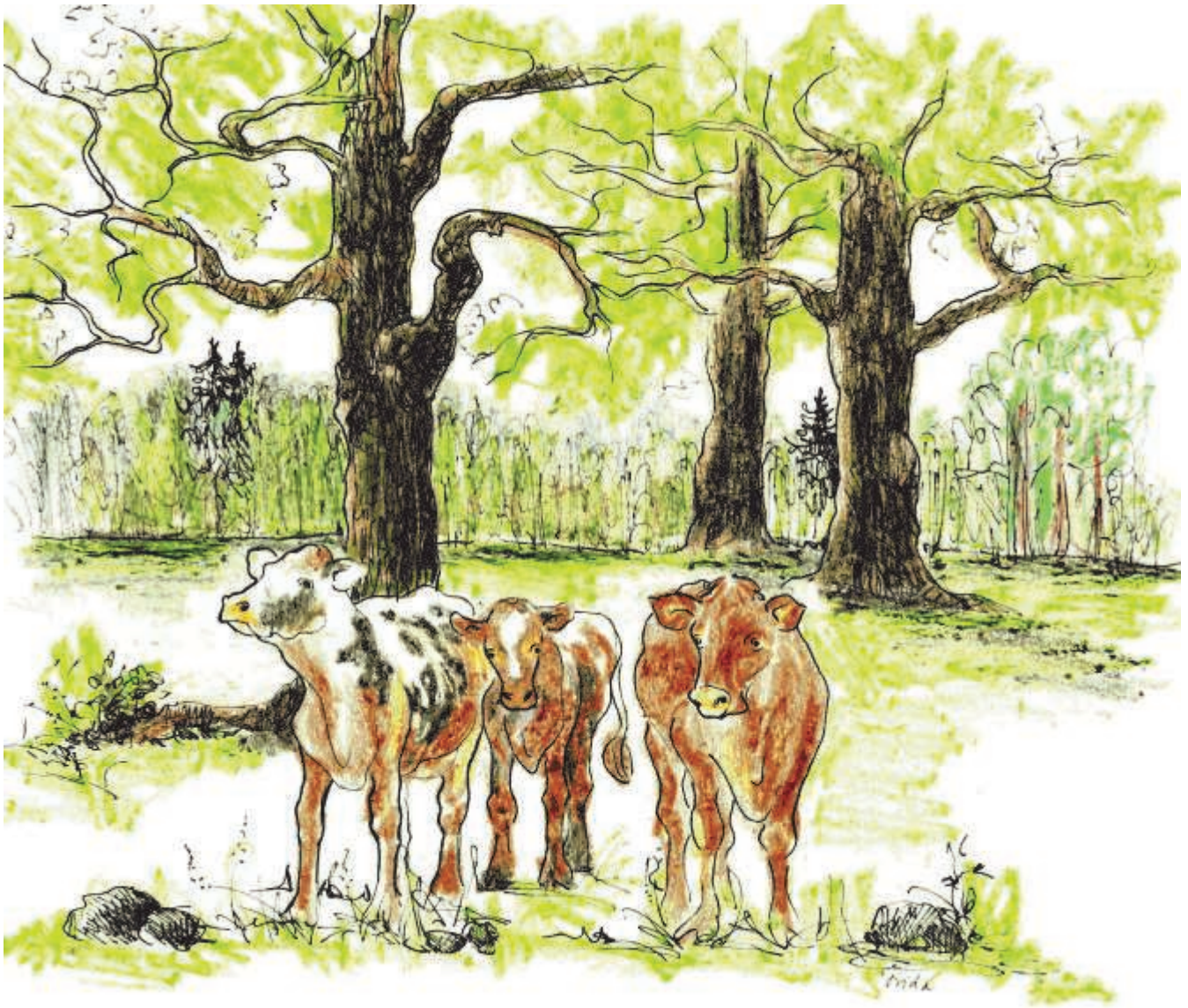

Naturskyddsföreningen
Linköping

Kretstidning nr 1—2009

Teckning Frida Lögdberg

Inläga: Naturcentrums medlemsföreningars aktivitetsprogram

Ordförande har ordet

Det lönar sig att driva sin åsikt. Kommunen meddelade för en månad sedan att man kommer göra en grönplan innan översiktsplanen för Linköpings stad kommer att ställas ut en andra gång. En grönplan borde redovisa vilka områden inom Linköpings tätort som skall bevaras från bebyggelse och vilka naturområden som kan vara aktuella för bebyggelse. Det är viktigt att värna våra grönstråk och alla stadsinnevånarens närnatur.

Även i år kommer kretsen och närnaturguiderna att anordna Naturnatten 5-6 juni i Tinnerö eklandskap. Vi hoppas att kunna göra Naturnatten till ett årligt arrangemang när försommaren är som finast.

Med hopp om en kall skridskovinter

Björn Ström ordförande

Innehåll i det här numret

<i>Innehåll</i>	<i>Sida</i>
<i>Ordförande har ordet</i>	2
<i>Kallelse till årsmöte 11/3</i>	2
<i>Inbjudan till styrelsemöten</i>	2
<i>Charles Darwin 200 år</i>	3
<i>Ången</i>	4
<i>Inbjudan till Skåneresa 20-24 maj</i>	4
<i>Kursinbjudan kulturlandskapet</i>	5
<i>Naturskyddsföreningen 100 år</i>	5
<i>Studiecirklar våren 2007</i>	6
<i>Inbjudan länsstämma 25-26 april</i>	7
<i>Inbjudan vargbesök 28 mars</i>	7
<i>Kajan kommenterar</i>	7

Kallelse till årsmöte 11/3 med Naturskyddsföreningen Linköping

Härmed kallas alla medlemmar i Naturskyddsföreningen Linköping till årsmöte onsdagen den 11 mars 18.30 på NaturCentrum. Vi i styrelsen hoppas att Du vill delta varför deltagande i år ger fri entré till efterföljande föredrag. På årsmötet skall verksamheten **för år 2008 granskas och en ny styrelse väljas. Den som vill ta upp något på årsmötet kan höra av sig till Björn Ström 013-103451.**

Efter årsmötet berättar Jan Wester från en cykelresa genom Indien.

Inbjudan till styrelsemöten

Medlemmar är välkomna till våra styrelsemöten om du vill höra vad vi diskuterar eller om du hr något som du vill framföra till styrelsen. Våra styrelsemöten brukar vara i Linköpings fågelklubbs lokal på Drottninggatan 34. 18:00.

Hör av dig till ordförande Björn Ström om Du vill delta på något styrelsemöte. Kontaktuppgifter finns på baksidan av detta program.

Redaktion:

Ordförande:

Björn Ström

Åbylundsgatan 36

582 36 LINKÖPING

Programansvarig:

Björn Ström

Illustration framsida:

Frida Lögdberg

Grafisk form:

Foto Andreas Sahlman

Charles Darwin 200 år

Under år 2009 lär vi bli påmind om Charles Darwin många gånger och det är inte utan orsak.

Till och med Anglikanska kyrkan har nyligen (i september 2008) bett Charles Darwin om ursäkt för det sätt som man bemötte hans teorier på när han publicerat "Arternas uppkomst" 1859 och "Människans här-

komst" 1871.

Någon biskop frågade bland annat Darwin "Om ni nu anser att ni härstammar från aporna, är det på mödernet eller fädernet?" vilket var en elak fråga som Darwin nog inte svarade på. Han undvek strider och höll sig på sitt hem Down House i Kent och forskade och skrev böcker.

Den officiella dogmen var att Gud skapade hela världen med alla levande arter för cirka 5000 år sedan, "som det står i bibeln". Att många fossil ser annorlunda ut än de levande arterna hade man svårt att förklara. Charles Darwin insåg att arterna förändras gradvis. För att förstå drivkrafterna bakom utvecklingen gjorde han ytterst grundliga studier av stora mängder av arter av mollusker, insekter, fåglar med mera både under sin 5-åriga resa i sydliga hav, och under resten av livet.

Han attackerade mängder av frågor som man ställer sig när man ser konstiga djur och växter. Varför har påfågeln i Indien och änkan på savannen en så orimligt stor stjärt? Varför sjunger vissa fåglar så mycket att de knappt hinner äta? Vad

är det som driver utvecklingen till så märkliga former och beteenden?

Han gav själv många förslag till svar, som senare bevisats genom experimentella studier. Det naturliga urvalet är inte bara att de svagaste går under. Sexuell selektion är en annan vanlig drivkraft.

Honor hos påfågel eller änka till exempel väljer att låta sig pararas med den hane som har längst stjärt, kanske för att hans otympliga ornament bevisar han att han är starkast och dugligast och har bästa kvaliteten på sitt DNA.

Nu mera får vi dagligen nya bevis för utvecklingsläran genom DNA-studier hos allt fler arter. Det är nästan pinsamt att se hur små skillnader det är mellan det komplexa maskineriet i våra egna celler och det hos dagmaskar och jästsvampar. Bananflugan har 17.000 gener, och nästan alla dom finns också i vårt eget DNA, mer eller mindre modifierade. Dessutom har vi ytterligare cirka 10.000 gener.

Men skillnaderna mellan arterna ligger till stor del i de DNA-sekvenser som står för regleringen av generna. Epigenetik kallas den nya vetenskapsgren som handlar om detta.

Ser Du själv hur arterna i Östergötland utvecklas? Jaså inte. Nåja, en talgoxe som lever cirka 1,5 år ser inte att människan växer, utan tror förmodligen att det finns flera sorters människor - mindre och större.

Och för oss människor som bara lever ett knappt sekel, kan arterna se ut att vara konstanta. Men om vi också tittar på fossil och DNA och läser bra böcker såsom Staffan Ulfstrands "Darwins idé", ser vi att det verkligen pågår en Evolution med stort R.

Så håll utkik efter Darwin i massmedia, i bokhandeln och i naturen!

Göran Töss

Ängen

Hela ängen blev slagen tack vare slätterbalken som vi skaffade förra sommaren. Tyvärr blev det hässjade höet på grund av allt **regnande av så dålig kvalitet' så vi lade det på komposthögen. Vi** genomförde i år en förslätter med slätterbalken dagen före slättern.

Vi har även brutit upp ett femtiotal större stenar för att underlätta för slättern i den lägsta delen av ängen närmast landsvägen. Stenarna har vi lagt på ett nyanlagt stenröse i ängen.

Välkommen att fira in våren på vårt Valborgsfirande som föreningen genomförde första gången 1969. Det blir alltså fyrtionde gången. Valborgsfirandet har genom åren stått sig som ett av föreningens mest välbesökta arrangemang.

Onsdagen den 10 juni genomför vi en guidning bland försommarfloran i samarbete med Linköpings kommun. Samling i ängen 18.30.

Björn Ström

Foto Andreas Sahlman

Björn Ström artbestämmer växt

Res till Skåne under Kristi himmelfärdshelgen 20-24 maj

Föreningen har bokat Hörjelgården i närheten av Fyledalen och längre bort lockar Österlen med Stenshuvud, de östskånska sandstäpperna och vandringar utmed havet.

Hörjelgården är en naturskola som tillhör Naturskyddsföreningen i Skåne. Kring gården som donerades till Naturskyddsföreningen i Skåne på 1970-talet försöker man att återskapa markerna som de såg ut på 1700-talet. I trakten kring Hörjel kan man under maj månad höra de flesta grodarter som finns i Sverige t ex de för oss östgötar okända lövgroda och klockgroda. Man har genom att anlägga groddammar och bildande av naturreservat lyckats med att förbättra situationen för Skånes grodor. Detta är ett bra exempel på framgångsrik naturvård.

Södra Skånes natur skiljer sig mycket från övriga Sveriges och liknar mycket den natur som man möter söder om Östersjön.

Programmet för resan anpassar vi efter vädret och deltagarnas intresse.

På Hörjel kan man bo med vandrarhemsstandard eller tälta utanför huset om man vill och ändå ha tillgång till husets kök och bekvämligheter.

Vi samåker ned till Skåne med egna bilar på kvällen den 20 maj. Kostnad för övernattnig blir runt 100 kronor per natt. Anmälan och information Björn Ström 013-103451 eller 0733-147546.

Kurs—Den praktiska kunskapen i kulturlandskapet

Linköpings universitet

Den praktiska kunskapen i kulturlandskapet är en ny spännande kurs på 15 poäng för dig som är intresserad av natur och kultur. Kursen anordnas av Institutionen för kultur och kommunikation vid Linköpings Universitet.

Landskapet speglar kulturens samspel med naturen. Ekologiska värden, hållbar utveckling och god hushållning med naturresurser blir allt viktigare. De ängar och hagar vi ser är resultatet av månghundraårig odlarmöda. Förståelse för hur människan har format kulturlandskapet är viktig. Den praktiska kunskapen om hur vi vårdar det öppna landskapet håller på att försvinna.

Kursen ger kunskaper om kulturlandskapets framväxt. Hur vi bevarar och vårdar vårt kulturarv. Den praktiska kunskapen står i centrum. Vi tillverkar egna redskap för att använda i kursen. Olika tekniker provas praktiskt. Vi provar också att ta tillvara och bevara råvaror från naturens skafferier.

Med utgångspunkt från ängen och det öppna landskapet följer vi årets växlingar och sysslor.

Kursträffarna sker på olika platser i Östergötland och norra Småland vilka fungerar som vår kunskaps och inspirationskälla.

Arbetsformer i kursen är föreläsningar, seminarier, workshops, eget praktiskt arbete, samt exkursioner till olika kulturlandskap. Alla genomför en enskild skriftlig mindre fördjupningsuppgift med reflektioner knuten till en vald plats i kulturlandskapet där studenten tillämpar sina kunskaper från kursen.

Start höstterminen 2009 med 8 kursträffar fredag lunch till lördag eftermiddag.

Mer information hittar du på; www.liu.se/utbildning eller www.studera.nu eller ring kursadministratör Carina Skoog tfn 013-281982 IKK.

Ansökan före 15 April 2009

Naturskyddsföreningen 100 år

Svenska Naturskyddsföreningen grundades 1909 och kommer under 2009 att fira 100-årsjubileet med många aktiviteter. Du kommer kunna läsa mer om detta i medlemstidningen Sveriges Natur.

1909 avsattes Sveriges första Nationalparker, bland andra Abisko, Sarek och Ängsö, det är också värt att fira, och samma år skrevs också den första naturvårdslagen (men det låter kanske lite torrt att fira paragrafer).

Sedan dess har föreningen bidragit till många viktiga beslut om naturvård och miljövård. Handla Miljövänligt, Bra Miljöval, KRAV-märkning av livsmedel. Havsörn, pilgrimsfalk och fjällnära skogar har räddats tack vare föreningens arbete.

Men under tiden har hoten mot både den biologiska mångfalden och mot allas vår miljö ökat dramatiskt i hela världen, och behovet av Naturskyddsföreningen och en växande folkrörelse för att rädda miljön och den biologiska mångfalden blir större för varje år.

Dags att både fira och njuta och att samla ännu mer krafter!

Göran Toss

Foto Linnéa Falk

Isak Isaksson, jubileumsansvarig

Studiecirklar i Studiefrämjandets regi

Naturskyddsföreningens studieförbund Studiefrämjandet Östergötland anordnar följande studiecirklar med Natur eller miljötema.

Anmälan till studiecirkarna och föreläsningen av Tommy Svensson till 013-252345.

Vinterfåglar i Linköpingstrakten

En kurs med tema vinterfåglar i Linköpingstrakten. Vi lär oss mer om de fåglar som vi ser omkring oss. Fyra tillfällen inomhus och ett tillfälle utomhus.

Nr 8711 5 ggr 425:- start 28/1 onsdagar kl 18.30-21.00 Ledare: Gunilla Wetterling

Fåglar i Linköpingstrakten

Lär dig känna igen fågelarter som finns omkring oss. Besök på olika fågellokaler i Linköpingstrakten. Inga förkunskaper krävs. Första träffen tar upp litteratur, val av kikare, fågellokaler, ljudinspelningar av fåglar m.m.

Nr 8712 Nybörjare 6 ggr 425:- start 11/3 onsdagar kl 18.30-21.00 Ledare: Gunilla Wetterling.

Må bra – bli en kräsen konsument Onsdag 11 februari

Vad vi äter påverkar oss mer än vi tror. Tommy Svensson, miljöinspiratör, författare och debattör berättar om problemen med tillsatser i mat och hur vi kan påverkas av dessa. Flera av de tillsatser som tidigare varit förbjudna i Sverige kommer idag in bl.a. via lågpriskedjorna. Att vara en kräsen konsument ger dig en inblick i hur du handlar rätt för ett friskare liv. Kom och lyssna till **en spännande, informativ och lärorik föreläsning.**

Entréavgift: 50 kronor

Onsdag 11 februari kl. 18.30 – 21.00 Plats: Berzeliuskolans aula

Vardagsekologi och självförsörjning

Att praktisera vardagsekologi och självförsörjningens principer är ett effektivt sätt att lösa många stora problem som finns i samhället, särskilt när det gäller miljö, ekologi, hälsa, energi, resurser, klimat och långsiktig hållbarhet. Genom praktisk handling kan du bli en del av lösningen istället för en del av problemet. Kurserna innehåller både teoretiska som praktiska moment. Det erbjuds både en grundkurs och en fortsättningskurs. Grundkursen arrangeras sista lördagen varje månad med start mars 2009. Fortsättningskursen arrangeras sista söndagen varje månad med start mars 2009.

Här finns att ta del av mer information från kurs 2008 <http://backaberg.blogspot.com>

Nr 8715 Grundkurs 12 ggr över hela året, lördagar heldagar Ledare: Jan Berge

Nr 8717 Fortsättningskurs 12 ggr över hela året söndagar heldagar Ledare: Jan Berge

Mat och klimat

Klimatfrågan handlar i mångt och mycket också om mat – hur den produceras, transporteras etc. Denna cirkel har som utgångspunkt boken **"Mat och klimat"** skriven av Pär Holmgren SVT, tillsammans med Johanna Björklund och Susanne Johansson, ledande forskare inom mat- och klimatfrågor vid Sveriges Lantbruksuniversitet. Cirkeln ger konkreta fakta och förklarar de stora sammanhangen. Om intresse finns kan även konkret **"Klimatsmart matlagingscirkel"** anordnas.

Nr 8710 5 ggr 475:- start 5/3 torsdagar kl 18.30-21.00 Ledare: Eva Karlsson

Lokal: Elsas Hus

Länsförbundet inbjuder till Länsstämma 25-26 april 2009

Välkommen till länsstämмоhelgen vid Solvikens vandrarhem i Ydrebygden 25-26 april 2009. Inbjudan med program kommer att skickas ut till kretsarna samt finnas tillgänglig på webben www.ostergotland.naturskyddsforeningen.se senast under början av mars.

Boka gärna in helgen i din almanacka redan nu. Kontaktperson Andreas Sahlman 013-14 48 27. Länsförbundet och kretsen i Kinda-Ydre hälsar alla varmt välkomna.

Andreas Sahlman, länsförbundet

Foto Ann Margret Trobäck

Länsförbundet inbjuder till vargbesök på Kolmårdens djurpark 28/3

Lördag 28 mars åker vi till Kolmården för att träffa en grupp vargar i deras hägn. Vi är hos vargarna en timme med skötaren som utförligt berättar allt vi vill veta medan vi och vargarna bekantar oss med varandra.

Ta med matsäck för gemensam fikastund efteråt på en vacker plats.

Boka innan platserna är slut (max 15 pers), senast 1 mars. Ring och anmäl eller e-posta namn och telefonnummer så ringer vi upp och berättar mer. Välkommen!

Kontaktperson och anmälan: Rovdjurssamordnare Göran Toss, tfn 076-830 60 64, goran.toss@lio.se

Kajan kommenterar (Som kaja ser man ett och annat när man flyger hem för natten.....)

Linköpings Fältbiologer hade en stuga i Stjärnorpskogarna i form av en förfallen arbetarvagn. Den brändes i september av markägarens representant. De kunde inte hitta någon skrothandlare som ville ha den med allt trävirket.

då förbättra? Inte kan man väl bo i ett nyplanterat ungt-räd? Död ved lever.

Kajor är inte välkomna till innerstaden eftersom det blir för mycket skit under våra övernattningssträd. Följden blir att vi kajor slår oss ned lite varstans i staden. Vore det inte bättre att styra oss dit där vi får vara genom att erbjuda bra förhållanden. Finns det mat också kanske vi trivs riktigt bra.

Hunnebergsgatan som är klassad som lokalgata för biltrafiken ingår i ett av de mest trafikerade cykelstråken fick nyligen ny fin asfalt. Återstår bara att satsa på en bra snöröjning så blir det riktigt bra under vintern.

Linköpings Manhattan kallade man kaxigt de nya höghusen som planerades på Garnisonsområdet. Det projektet föll dock för lågkonjunkturen. Vi kajor hittar in till staden även utan orienteringspunkter.

Nu förbättrar vi strandpromenaden skriver man på kommunens hemsida. "Vissa träd längs med stråket har tyvärr rötskador och håligheter och måste nu tas ner" Vad

Kretstidning nr 1—2009

Avsändare: Naturskyddsföreningen Linköping, c/o
Björn Ström
Åbylundsgatan 36
582 36 LINKÖPING

Bli programutdelare.

Cirka hälften av upplagan av detta program delas ut av medlemmar som ställer upp som programutdelare i sitt område. En utdelare delar ut program för några postnummer. På detta sätt spar vi portokostnader och får pengar som kan användas till aktiviteter i kretsen.

Om du vill bli programutdelare kontakta Björn Ström 013-103451.

Medlemskap i Naturskyddsföreningen

Ordinarie medlemsavgift för år 2009 är 295 kr vid engångsbetalning eller 24 kr/mån via autogiro. Familjemedlemsavgift (hela familjen) för år 2009 är 365 kr vid engångsbetalning eller 30 kr/mån via autogiro. För ungdom under 25 år är medlemsavgiften 195 kr eller 16 kr/mån via autogiro.

Medlemsavgiften sätts in på plusgiro 90 19 09-2 (**Naturskyddsföreningen – Riks**). Du kan också bli medlem via hemsidan: <http://www.naturskyddsforeningen.se>

Medlemmars adressändringar meddelas direkt till riksorganisationen i Stockholm
Svenska Naturskyddsföreningen
Box 4625, 116 91 Stockholm
tel 08-702 65 00.

Efterlysning av bilder till vårt program

Vi efterlyser bilder som vi kostnadsfritt kan använda i kommande programtidningar. Du får med ditt namn som fotograf. Bilderna mailas enklast till andreas@sahlman.net.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen Linköping är en lokal krets av Svenska Naturskyddsföreningen. Lokala kretsar finns i nästan alla Sveriges kommuner. I Linköping är vi en av de största ideella föreningarna.

Detta gör vi i Linköping:

- ⇒ Tar del av och försöker påverka kommunala beslut som rör natur- och miljöfrågor
- ⇒ Ordnar utflykter och föredrag för att sprida kunskap och förståelse för naturen omkring oss
- ⇒ Praktiskt naturvårdsarbete, bl.a. genom skötsel av vår äng.

Kretsstyrelsen 2009 (fram tills årsmötet)

Ordförande	Björn Ström 013-10 34 51	Åbylundsgatan 36 582 36 LINKÖPING
Vice ordf.	Pär Thorell 013-12 35 78	Dalslund Gärdala 590 41 RIMFORSA
Sekreterare	Göran Toss 013-12 13 11	Rådjursvägen 5 587 31 LINKÖPING
Kassör	Andreas Sahlman 013-14 48 27	Atlasgatan 3A 582 43 LINKÖPING
Ledamot	Inger Nylin-Karlsson 013-12 68 82	Åbylundsgatan 21B 582 36 LINKÖPING

Våra e-postadresser finner du på webbplatsen
<http://www.linkoping.naturskyddsforeningen.se>

Styrelsen har möten **ungefär en gång per månad**. Medlemmar är välkomna att närvara vid styrelsemötena och även ta upp enskilda frågor. Hör av Er till ordförande Björn Ström.

Naturskyddsföreningen
Linköping